

РЕШЕНИЕ

№ 191

гр. Перник, 24.06.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ПЕРНИК, ВТОРИ ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на тридесет и първи май през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: МЕТОДИ КР. ВЕЛИЧКОВ

Членове: АНТОНΙΑ АТ. АТАНАСОВА-
АЛЕКСОВА
КАМЕЛИЯ Г. НЕНКОВА

при участието на секретаря КАТЯ ХР. СТАНОЕВА
като разгледа докладваното от МЕТОДИ КР. ВЕЛИЧКОВ Въззивно
гражданско дело № 20221700500241 по описа за 2022 година

Предмет на въззивното производство е въззивна жалба от А. К. Р., чрез адвокат Г.Ч., срещу решение № 353 от 21. 11. 2021г. на РС – Перник, в частта, с която е отхвърлен предявения от нея осъдителен иск за горницата над 329,80лв. до 393,13лв. Моли решението в обжалваната част да бъде отменено като неправилно и незаконосъобразно и на ищцата да бъде присъдена и горницата над 329,80лв. до 393,13лв. Моли да ѝ бъдат присъдени направените разноски, включително и за адвокатско възнаграждение, за двете съдебни инстанции. В съдебно заседание, чрез депозирано писмено становище от адвокат Ч. прави възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение на насрещната страна.

Насрещната страна „ИЗИ АСЕТ МЕНИДЖМЪНТ“ ООД, чрез юрисконсулт М.К., в срок е подало писмен отговор. С него оспорва въззивната жалба като неоснователна и моли решението в обжалваната му част да бъде потвърдено като правилно и законосъобразно. Моли на дружеството да му бъдат присъдени направените разноски пред Пернишкия

окръжен съд.

„ИЗИ АСЕТ МЕНИДЖМЪНТ“ ООД, чрез юрисконсулт Д.Н., е обжалвало решението, в частта, с която е уважен предявения осъдителен иск. Моли решението в обжалваната му част да бъде отменено като неправилно и незаконосъобразно и исковата претенция в тази ѝ част да бъде отхвърлена като неоснователна. Моли да му бъде присъдени съдебни разноски за двете съдебни инстанции, в това число и юрисконсултско възнаграждение.

Насрещната страна А. К. Р., чрез адвокат Г.Ч., в срок е подало писмен отговор. С него оспорва въззивната жалба като неоснователна и моли решението в обжалваната му част да бъде потвърдено като правилно и законосъобразно. Прави възражение за прекомерност на претендираното адвокатско/юрисконсултско възнаграждение на насрещната страна.

След като взе предвид направените с жалбата възражения и по реда на чл. 269 от ГПК, Пернишкият окръжен съд, приема за установено следното :

Въззивната жалба се явява процесуално допустима – подадена е от активно легитимирана страна, имаща правен интерес от обжалването, в преклузивния срок за обжалване и подлежи на разглеждане по същество.

Извършвайки служебно проверка за валидността на обжалваното решение, по реда на чл. 269 ГПК, Пернишкият окръжен съд намира, че обжалваното решение се явява валидно – същото е постановено от съдия от Пернишкия районен съд, в рамките на неговата компетентност и в предвидената от закона форма. Съдебното решение се явява допустимо. Налице е правен спор между дееспособни и правоспособни правни субекти, който е бил подведомствен на Пернишкия районен съд. Налице са положителните процесуални предпоставки за предявяване на иска и не са налице отрицателни процесуални, водещи до неговото погасяване. Пернишкият районен съд се е произнесъл именно по предявения иск.

Съгласно разпоредбата на чл. 269 от ГПК, по въпросите за незаконосъобразност на обжалваното решение, въззивният съд е ограничен от изложеното в жалбата. Изхождайки от изложеното във въззивната жалба, от доводите на насрещната страна и от събраните по делото доказателства, Пернишкият окръжен съд намира следното :

Въз основа на договор за потребителски кредит № *** ответното дружество е предоставило на ищцата сумата в размер на 1000,00 лева, за срок от 22 седмици, с платими 11 погасителни вноски, с общ размер на всички плащания от 1082,62 лева, с фиксиран лихвен процент по заема от 35 %, и ГПР от 41,74 %.

Съгласно чл. 4, ал. 1 от договора заемателят се е задължил в срок до три дни, считано от датата на сключване на договора да представи на заемотателя едно от следните обезпечения:

1/ две физически лица - поръчители, всяко от които да отговаря на следните изисквания: да представи служебна бележка от работодател за размер на трудово възнаграждение; безсрочен трудов договор; да не е заемател или поръчител по друг договор за паричен заем, сключен с „Изи Асет Мениджмънт“ АД; да няма неплатени осигуровки за последните две години; да няма задължения към други банкови и финансови институции или ако има - кредитната му история в ЦКР към БНБ една година назад да е със статус не по-лош от 401 „Редовен“;

2/ банкова гаранция с бенефициер – Заемотателя, за сумата по чл. 2, т.7 /т.е. 1082,62лв./ със срок на валидност 30 дни след крайния срок за плащане на задълженията по договора за потребителски кредит;

3/ одобрено от заемотателя дружество - поръчител, което предоставя гаранционни сделки.

Видно от приложения погасителен план се установява, кредитът е следвало да бъде погасен на 11 вноски с размер на всяка една от тях от 98,42 лева, като първата погасителна вноска е на 04. 06. 2020 г., а последната на 22. 10. 2020 г.

От приложения Договор за предоставяне на поръчителство № *** се установява, че „Файненшъл България“ ЕООД се е съгласил да поръчителства по договора за паричен заем, сключен между ищеца и ответника, срещу възнаграждение в размер на 402,58 лв., платимо на вноски от по 36,58 лева, дължими на падежа на плащане на погасителните вноски по договора за паричен заем. Видно от погасителния план, в него е включено и дължимото възнаграждение за поръчителство.

По делото е представено приложение към Договор за предоставяне на

поръчителство, информационни права на субектите на лични данни.

Съгласно удостоверение за липса на задължения, издадено от „Изи Асет Мениджмънт“ АД на 25. 08. 2020 г. ищцата няма непогасени задължения по договора за кредит, а съгласно удостоверение, издадено от „Файненшъл България“ ЕООД, ищцата няма задължения по договора за предоставяне на поръчителство.

Видно от приложените по делото касови бонове за извършени плащания и преводно нареждане за пълно погасяване в общ размер на 1390,43 лв., с тях е погасена тази сума.

Съгласно писмо с вх. рег. № *** от „Изи Пей“ АД, в системата на дружеството не са открити плащания от А. К. Р. към „Изи Асет Мениджмънт“ АД.

От заключението на приетата и неоспорена съдебно-счетоводна експертиза, която съдът изцяло възприема като обективна и компетентно дадена, се установява, че съгласно приложените фискални бонове и преводно нареждане платената от ищеца в полза на ответника сума е 1390,43 лв., а според представена от ответника справка е платена сумата 1393,13 лв. Вещото лице е установило, че ищцата е изплатила на ответника по Договора за потребителски кредит главница 1000,00 лева, договорна лихва в размер на 63,33 лева и сумата 329,80 лв., представляваща възнаграждение за поръчителство. Вещото лице е изчислило, че ГПР при фиксирана годишна лихва от 35,00 % и срок на издължаване 22 седмици е 41,74 %, който размер не надвишава петкратния размер на законната лихва за просрочени задължения, т. е. ГПР по договора за поръчителство е 26,79%. В случай, че в ГПР по договора за кредит се включи и възнаграждение за поръчителство, то би било 157,25%. Експертът е изчислил, че в случай, че извършените плащания бъдат отнесени за погасяване само на задълженията за главница и възнаградителна лихва, надплатената сума е в размер на 329,80 лв. В случай, че с извършените плащания бъдат погасени задълженията само за главница, надплатената сума би била 393,13 лв.

В тази връзка ответното дружество твърди, че правното основание на което е получил процесната сума е сключеният с ищцата договор за кредит, чиято действителност ищцата оспорва.

Съгласно чл. 9, ал. 1 ЗПК договорът за потребителски кредит е договор,

въз основа на който кредиторът предоставя или се задължава да предостави на потребителя кредит под формата на заем, разсрочено плащане и всяка друга подобна форма на улеснение за плащане, с изключение на договорите за предоставяне на услуги или за доставяне на стоки от един и същи вид за продължителен период от време, при които потребителят заплаща стойността на услугите, съответно стоките, чрез извършването на периодични вноски през целия период на тяхното предоставяне.

Предвид правата и задълженията на страните по сключения договор, следва, че вземанията произтичат от договор за потребителски кредит, поради което съдът е длъжен служебно да извърши проверка за съответствие на неговите клаузи с императивните разпоредби на Закона за потребителския кредит и Закона за защита на потребителите.

От съдържанието на сключения договор съдът намира, че то отговаря на изискванията на чл. 10, ал. 1, чл. 11, ал. 1, т. 7 - 12 и 20 и ал. 2 и чл. 12, ал. 1, т. 7 - 9 от ЗПК, поради което приема, че между „Изи Асет Мениджмънт“ АД и ответника е възникнало валидно облигационно правоотношение по договор за потребителски кредит, по силата на който първият се е задължил в качеството на заемодател да предостави на ответника в качеството на заемополучател сумата 1000,00 лв. със задължение за връщането ѝ на 11 двуседмични вноски заедно с възнаграждение в размер 35 % годишен лихвен процент, при годишен процент на разходите 41,74 %.

Безспорно е, че ответникът е изпълнил задължението си за предоставяне на заетата сума на ищеца, което се потвърждава и от положения подпис върху договора, с който заемателят е удостоверил, че е получил изцяло в брой заетата сума.

Съдът намира за неоснователни доводите на ищцата, че процесният договор за кредит не отговаря на изискванията на ЗПК за действителност, съобразно чл.22 от ЗПК, тъй като е сключен в писмена форма, при спазване на чл. 11, ал. 1, т. 7, т. 9, т. 11 от ЗПК. В него са посочени индивидуализиращите данни за страните, размера на получената сума, общият размер, който потребителят следва да върне, лихвения процент, размерът, броят, периодичността и датите на плащане на погасителните вноски.

Спазено е изискването на чл. 11, ал. 1, т. 10 ЗПП за посочване в

договора на годишния процент на разходите по кредита и общата сума, дължима от потребителя, изчислени към момента на сключване на договора за кредит, като се посочат взетите предвид допускания, използвани при изчисляване на годишния процент на разходите по определения в приложение № 1 начин. Съобразно разпоредите на ЗПК, годишният процент на разходите по кредита изразява общите разходи по кредита за потребителя, настоящи или бъдещи (лихви, други преки или косвени разходи, комисиони, възнаграждения от всякакъв вид, в т. ч. тези, дължими на посредниците за сключване на договора), изразени като годишен процент от общия размер на предоставения кредит. Годишният процент на разходите по кредита се изчислява по формула съгласно приложение № 1 към ЗПК, като се вземат предвид посочените в него общи положения и допълнителни допускания. Няма нарушение на императивната норма на закона, тъй като същата не изисква в договора да бъде посочен математическият алгоритъм, по който се изчислява ГПР. Това е така, защото в рамките на Европейския съюз, в това число и в България има нормативно предвидени две математически формули за изчислението на ГПР (т.1 и т.2 от Приложение № 1 към ЗПК), които единствено могат да се прилагат за изчислението на ГПР. Страните нито могат да прилагат друга математическа формула за изчислението на ГПР, нито са длъжни да възпроизвеждат в договорите си горните две формули. От друга страна чл.11, ал. 1, т.10 от ЗПК не предвижда в договора за потребителски кредит изрично и изчерпателно да бъдат изброени всички разходи, включвани в ГПР, а единствено да се посочат допусканията, използвани при изчисляване на ГПР.

Както беше отбеляза по – горе, от заключението на вещото лице, се установява, че ГПР е 41,74 %, който размер не надвишава петкратния размер на законната лихва за просрочени задължения в левове и във валута, определена с постановление на Министерския съвет на Република България, съгласно чл. 19, ал. 4 ЗПП.

Относно довода, че ГПР е неправилно изчислен, тъй като не е включено възнаграждението за поръчителство, в който случай би било нарушено императивното правило на закона, следва да се има предвид, че договорът за потребителски кредит не предвижда заплащането на такова възнаграждение в полза на кредитора, поради което същото не подлежи на включване в ГПР по договора. С оглед изложеното съдът приема, че не е нарушена предвидената

забрана.

Предвид размера на уговорената лихва - 35,00 %, неоснователен е и доводът на ищцата, че клаузата за възнаградителна лихва противоречи на добрите нрави и има за последица нищожност на сключения договор.

Видно от съдържанието на чл. 7 от договора, с него е уредено правото на заемателя да се откаже от договора в 14-дневен срок от сключването му без да дължи обезщетение или неустойка и без да посочва причина, чрез уведомление до заемотателя, направено на хартиен или друг траен носител. С оглед изложеното, съдът намира, че не е налице нарушение на императивната разпоредба на чл. 11, ал. 1, т. 20 от ЗПП, а направеното в тази връзка възражение е неоснователно.

Относно твърдението, че договорът за потребителски кредит е унищожаем като сключен при крайна нужда и явно неизгодни условия, съдът намира, правото да се иска унищожаване на договора се упражнява с конститутивен иск, а като възражение може да бъде заявено само от ответника, когато насрещната страна търси по съдебен ред реализация на субективното си право, произтичащо от нея. В случая ищецът, не е предявил иск за унищожаване на договора, поради което е недопустимо разглеждане на сочените пороци, заявени под формата на възражение.

По изложените по-горе съображения съдът намира, че договорът за заем е валиден и ищецът дължи връщане на заетата сума от 1000,00 лв. заедно с възнаградителната лихва, която според таблица 2 от заключението на вещото лице към датата на погасяването е в размер на 63,33 лв., т.е. общо сумата 1063,33 лв. Ищцата е заплатила на ответното дружество сумата 1393,13 лв., поради което сумата в размер на 329,80 лв., представляваща разлика между платената сума 1393,13 лв. и дължимата по договора сума от 1063,33 лв., е получена без основание от ответника и за нея искът е основателен.

Възражението на ответника, че сумата е получена на валидно правно основание - Договор за предоставяне на поръчителство, сключен с „Файненшъл България“ ЕООД, съгласно който сумата е платима на „Изи Асет Мениджмънт“ АД заедно с погасителните вноски по договора за кредит, не се възприема от съда.

От извършена служебна справка в Търговския регистър се установява, че едноличен собственик на капитала на дружеството „Файненшъл България“

ЕООД е „Изи Асет Мениджмънт“ АД - кредитор на ищцата. При действието на чл. 138 от ЗЗД поръчителят се задължава пред кредитора на друго лице да отговаря за изпълнение на неговото задължение, като договорът за поръчителство съществува само при действително задължение. Поръчителството е безвъзмездна сделка, т. е. поръчителят не получава възнаграждение и само при изрично договаряне на страните може да бъде включена клауза за заплащане на такова. В конкретния казус едноличен собственик на капитала на дружеството поръчител - „Файненшъл България“ ЕООД, е „Изи Асет Мениджмънт“ АД - кредитор на длъжника. Това обстоятелство води до извод, че се касае за „скрито“ възнаграждение за кредитора. Този извод се подкрепя и от факта, че претендираното възнаграждение по договор за предоставяне на поръчителство произтича от договор, който е свързан с падеж на главните задължения към кредитора „Изи Асет Мениджмънт“ АД и е платимо също на последния. В този смисъл се цели заобикаляне на ограничението на чл. 33 от ЗПК, като се преследва забранена от закона цел - неоснователното обогатяване на кредитора и като последица се оскъпява на кредита. С оглед изложеното, съдът намира, че договорът за предоставяне на поръчителство е недействителен като сключен при заобикаляне на закона.

По изложените съображения, съдът намира, че предявеният иск е основателен в частта за сумата 329,80 лв., ведно със законната лихва върху вземането, считано от датата на исковата молба до изплащането му, поради което въззивната жалба на „Изи Асет Мениджмънт“ ООД се явява неоснователна.

За разликата над сумата 329,80 лв. до пълния предявен размер 393,13 лв. искът се явява неоснователен, поради което въззивната жалба на А.Р. се явява неоснователна.

Следователно решението следва да бъде потвърдено в обжалваните му части – на практика изцяло.

Направените разноси по делото следва да останат в тежест на страните – така, както са ги направили.

Водим от гореизложеното и в същия смисъл, съдът

РЕШИ:

Потвърждава изцяло решение № 353 от 21. 11. 2021г., постановено по гр. д. № 02300 / 2021г. по описа на РС – Перник

Направените по делото разноси остават в тежест на страните – така, както са ги направили.

Решението не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____